

J Z Y S P O L S K A

C Z Y L I

Dziennik umiejętności, wynalaz-
ków, kunsztów i rękodzieł,

poświęcony

Kraiowemu przemysłowi, tudzież potrzebie
wiejskiego i mińskiego gospodarstwa.

wydawany

przez Gracyana Korwina:

Tom Piąty

z 10 rycinami.

R O K D R U G I.

W W A R S Z A W I E

NAKŁADEM WYDAWCY.

Drukiem N. Glücksberga Typografa Uniwersytetu.

1 8 2 1.

IXY S POLSKA

XXXX

Biennik umiętności, wynalaz-
ków, kunsztów i rzemiosła,

powinny

Królewski drukarni, tudzież podległe
wielkiego i miejskiego gospodarstwa.

Wydawany

Przez Główną Księgarnię

Tom Pięty

Biblioteka Jagiellońska

1002411403

SPIS RZECZY W TOMIE PIĄTYM IZYS ZAWARTYCH.

	Stronica.
I. O welnie z owiec, Rozprawa przez Tadeusza Wer- nika o myciu i praniu welny, o strzyżeniu, o wadze, o rozgatunkowaniu, o pakowaniu, o ocenieniu welny, o wadach welny, - - - - -	4
II. O zasadzie prawodawstwa angielskiego względem patentów na wynalazki, i o wpływie tychże paten- tów na politechnikę - - - - -	20
III. O fałszowaniu w Anglii potrzeb do życia; to jest wszelkich wiktuałów i napoiów, tudzież o sposobach odkrycia tego oszukanstwa. Przez Fryderyka Accum. 39	39
IV. Naturalne przepowiadanie pogody i zmian powietrza 48	48
V. O Urzecie farbierskim i jego uprawie - - - 64	64
VI. Kopalnie złota, dyamentów i żelaza w Brazylii 69	69
VII. Piwo z buraków - - - - - 73	73
VIII. O marzanie farbierskiej - - - - - 75	75
IX. Fabrykacja indyktu z suchych liści urzetu z ry- sunkiem na Tab. X. i XI - - - - - 82	82
X. Opis historyczny nowych gorzelnianych urządzeń z przystępem i bez przystępu powietrza atmosferycznego. Przez Profesora Marechaux (z rycinami Tab. XIII. do XVIII. - - - - - 96	96
XI. O kościach z Chemij dla gospodyń, przez Professora Meinecke. a. gotowanie kości w maszynie zam- kniętej, b. Bullion w tabliczkach - - - - - 119	119
XII. Doświadczenia barbowych własności Alkermesu. (<i>Phytolacca decandra.</i>) Przez byłego Dyrektora ogrodów botanicznych w Heidelbergu. - - - 128	128
XIII. Olbrzymie posągi ze spizu. - - - - - 129	129
XIV. Opis historyczny nowych gorzelnianych urządzeń z przystępem i bez przystępu powietrza atmosferycznego, - przez Pana Marechaux Prof: Fizyki w Monachium (z rycinami) - - - - - 147	147

- XV. Wiadomość o nowym nawozie rolniczym Urat
 zwanym przez J. Zienkowskiego - - - 194
 XVI. O przedzeniu dwóch nitek razem - - - 230
 XVII. Farbowna istota raka rzeczno- - - 233
 XVIII. Sama przez się poruszająca się machina
 w Londynie - - - 235
 XIX. Istoty mające zabezpieczającą własność rzeczy
 roślinnych od zapalenia - - - 238
 XX. Poprawny sposób farbowania na Szkarlat, przez
 Hrabiego de la Boulair-Marsillac - - - 241
 XXI. Wyrabianie papieru ze szmat i ze słomy bez
 ugnicia takowych - - - 242
 XXII. O Jajach z Chemii dla Gospodyń: a) białko
 płynne, b) białko skrzepłe, c) żółtek, d) Olej z iay,
 e) użycie iay, f) potrawy iaieczne, g) o białku
 innych potrawach, h) Części niepożywne, i) zacho-
 wanie iay, k) o iaiach zepsutych - - - 244
 XXIII. Opisanie dwukonnej angielskiej młocarni
 z Scheffield w bliskości Warszawy w dobrach Drwa-
 lowie znajdujący się (z rysunkiem na Tab: XII) 252
 XXIV. Spis wydanych we Francyi patentów na od-
 krycia, wynalazki i ulepszenia w roku 1818
 (ciąg dalszy) - - - 259
 XXV. Spis nowo udzielonych patentów w Anglii od
 28 Listopada 1820 do 22 Grudnia 1820 - - - 259
 XXVI. Rozmaitości politechniczne. 23) Wyprawa skór
 w Maroko, 24.) Machyny parowe, 25.) Statki
 przewozowe - - - 261
 XXVII. O największych znanych dotąd dyamentach 265
 XXVIII. Fabrykacya indychtu z suchych liści urzetu
 (ciąg dalszy i dokończenie - - - 271
 XXIX. O fałszowaniu w Anglii potrzeb do życia; to
 jest wszelkich wiktuałów, napoiów towarów aptecz-
 nych przez Fréderyka Accum (ciąg dalszy i do-
 kończenie) - - - 281
 XXX. Sposób powiększania w wodzie siły gaszącej 294

XXXI. Sposób za pomocą którego z pospolitego iakiego bądź wina, wiele win zagranicznych tak naśladować można iż się co do koloru, zapachu, i smaku naturalnym równaia, poprawiaia się z czasem i zdrowiu nieszkodzą	- - - - -	298
XXXII. O skutkach różnych wód, zastosowaniu ich do użycia domowego i rzemiosł, i o sposobie przekonania się o ich czystości. Przez Fr. Accum	-	305
XXXIII. Opis historyczny nowych gorzelnianych urządzeń z przystępem i bez przystępu powietrza atmosferycznego. Przez Professora Marechaux (dokończenie) z rycinami	- - - - -	311
XXXIV. Wiadomość o nowym nawozie rolniczym urat zwanym, przez J Zienkowskiego (dokończenie)		348
XXXV. Czeskie fabryki szkła	- - - - -	382
XXXVI. O garbarstwie Mongołów w Dauryi i o wyrobianiu przez nich zielonego safianu	- - - - -	387
XXXVII. Spis wydanych we Francyi patentów na odkrycia wynalazki i ulepszenia w roku 1818 (ciąg dalszy)	- - - - -	387
XXXVIII. Rozmaiłości politechniczne, 26) Nowy gorzelniany aparat, 27) Kompozycya do ostrzenia brzytw i scyzoryków.	- - - - -	309
XXXIX. O Cukrze z buraków, przez Hr. Chaptal	-	391
XL. Opisanie prassy parowej Romershausena i iey zastosowania do farbierni, garbarni, browarow it.d. (z rysunkiem na Tab. XIV.)	- - - - -	421
XLI. Statuta towarzystwa ekonomicznego w Królestwie Saskiem	- - - - -	426
XLII. Wystawienie dzieł sztuk pięknych w Salach Uniwersytetu Warszawskiego 1821 roku	- -	433
XLIII. Sposób robienia węgierskiej sliwowicy czyli wódki ze śliwek	- - - - -	443
XLIV. Sposób robienia kitow różnych do rozmaitego użycia służących	- - - - -	444
XLV. Sposób utrzymywania iablek i gruszek dłużej niż zwyczajnie	- - - - -	447

- XLVI.* Angielska maslnica, przez *Edwarda Roberts*
poprawiona z rysunkiem na Tabl. XIX - 448
- XLVII.* O wystawie na widok Publiczny dzieł przemysłu
krajowego w Warszawie w Mcu Wrześniu r. b. - 449
- XLVIII.* O Chlebie (z Chemii dla gospodyń przez
Meineke Prof. Chemii i Fizyki). - 467
- XLIX.* O kartoflach przez tegoż — Części składowe —
Otruciznie w Kartoflach. — Chemiczna różnica kartofli.
Proba kartofli — Gotowanie kartofli — O zepsutych
kartoflach — O Chlebie z kartofli — Rozmaite potrawy
z kartofli — Pudding z kartofli — Kartofle gotowane. - 477
- L.* O ogórkach przez tegoż. — Ogórki kiszzone. —
Ogórki w occie marynowane — Ogórki nasalane.
O dyniach. — Chleb z dyni. - 487
- LI.* O owocach przez tegoż, Jabłka — Powidła z iablek.
Galareta z iablek — Jabłka suszone — Polepszenie
iablek — Gruszki — Syrop gruszkowy — Gruszki su-
szone. — Sliwki. — Suszenie sliwek — Sliwki przy-
prawiane — Powidła ze sliwek — Wiśnie — Chowanie
wiśni — Wiśnie suszone — Wiśnie zaprawne — Morele
Morele zaprawne — Marmelada z Moreli — Porzyczki
Galareta z porzyczek — Zachowanie suszonego owocu. 491
- LII.* O największej dotąd znanej maszynie parowej - 510
- LIII.* Spis wydanych we Francji patentów na od-
krycia, wynalazki i ulepszenia w roku 1818.
(dalszy ciąg) - 512
- LIV.* Spis najnowszych w Anglii wydanych patentów,
na wynalazki od 3 Stycznia do 20 Lutego 1821 - 515
- LV.* Rozmaitości politechniczne — 28) Nowe wyborne
piwo — 29) Części składowe Rhabarbery —
30) O trzodzie kóz kaszemirskich we Francji. - 517